

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, દેડીયાપાડા ખાતે તા.૦૫/૦૩/૨૦૨૪ના રોજ
સવારે ૧૦:૦૦ કલાકે યોજાયેલ ૧૬મી વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર
સમિતિની બેઠકનો અહેવાલ

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, ન.કૃ.યુ.દેડીયાપાડાની ૧૫મી વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિની બેઠક ૦૫ માર્ચ, ૨૦૨૪ના રોજ યોજાયેલ હતી, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રની ગત વર્ષ (જાન્યુઆરી ૨૦૨૩ થી ડિસેમ્બર ૨૦૨૩) દરમિયાન થયેલા કાર્યોની પ્રગતિ તથા આગામી વર્ષ (૨૦૨૪ થી ૨૦૨૫) દરમિયાન આયોજીત થનાર કાર્યક્રમોની ચર્ચા કરવા માટે યોજાઈ હતી. આ બેઠકનું ઉદઘાટન ડૉ. ઝેડ. પી. પટેલ, માનનીય કુલપતિશ્રી, નકૃયુ, નવસારી (ઓન લાઈન માધ્યમ), ડૉ. એન. એમ. ચૌહાણ, વિસ્તરણ શિક્ષણ નિયામકશ્રી, નકૃયુ, નવસારી દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિના સભ્ય સચિવ ડૉ. વી. કે. પોશીયા દ્વારા અધ્યક્ષશ્રી, તેમજ તમામ મહાનુભાવશ્રીઓ, સમિતિના સભ્યોશ્રીઓ, ખેડૂતો અને અન્ય આમંત્રિતોનું સ્વાગત કર્યું.

ડૉ. વી. કે. પોશીયા, વરિષ્ઠ વૈજ્ઞાનિક અને વડાએ (ઈ/ચા) કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રની વિશેષતાઓ અને જાન્યુઆરી ૨૦૨૩ થી ડિસેમ્બર ૨૦૨૩ના સમયગાળા દરમિયાન કરવામાં આવેલી કામગીરીનો અહેવાલ રજૂ કર્યો. વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિમાં કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રની વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ પ્રવૃત્તિઓને કેવી રીતે વધારે અસરકારક કરવી તે વિષય પર ચર્ચા કરી અને મૂલ્યવાન સૂચનો આપ્યા.

ડૉ. એન.એમ. ચૌહાણ, વિસ્તરણ શિક્ષણ નિયામકશ્રી, ન.કૃ.યુ. નવસારીએ જણાવ્યું હતું કે, કેન્દ્ર દ્વારા આપવામાં આવતી વિવિધ વ્યાવસાયિક તાલીમ દ્વારા સ્વ-સહાય જૂથો આત્મનિર્ભર બન્યા છે અને તેઓ તેના પરિવારને આર્થિક મદદ કરતા થયા તે માટે તેના કામની પણ પ્રશંસા કરી. વધુમાં તેમણે જણાવ્યું કે કેવિકે નર્મદા દ્વારા આપવામાં આવેલી અગ્ર હરોળ નિદર્શનો જિલ્લાના કૃષિ અને સંલગ્ન વિભાગો દ્વારા પ્રચલિત કરવી બેઠકે.

ડૉ. ઝેડ. પી. પટેલ, માનનીય કુલપતિ, ન.કૃ.યુ. નવસારીએ તેમની આગવી શૈલીમાં કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રની પ્રવૃત્તિઓને બિરદાવી હતી અને જણાવ્યું હતું કે આ કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રના વૈજ્ઞાનિકો જિલ્લાના છેવાડાના ગામડાઓમાં જઈને આધુનિક યાંત્રિકરણનો પ્રચાર કરી રહ્યા છે. તેમણે ખેડૂતોને જૈવિક કાર્બનની ઉપલબ્ધતા અને જમીનની હળદ્વપતા વધારવા બાયોચરની ઉપયોગિતા વિશે સૂચન કર્યું હતું અને

ખેડૂતોને તેમની આવક વધારવા માટે ખેતીનો ખર્ચ ઘટાડવા વૈજ્ઞાનિક ખેતી પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરવા માર્ગદર્શન આપ્યું હતું. આ ઉપરાંત માનનીય કુલપતિ, ડૉ. ઝેડ. પી. પટેલે "એક ટેકનોલોજી, એક ગામ" ના ખ્યાલને પ્રોત્સાહન આપવાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો હતો. કેવીકે દ્વારા કરવામાં આવેલી કામગીરીની ચેરમેનશ્રી અને વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિનાં સભ્યોશ્રીઓ દ્વારા ખૂબ જ પ્રશંસા કરવામાં આવી હતી.

૧૬મી વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિની બેઠકમાં ચર્ચા થયેલ અગત્યનાં મુદ્દાઓ:

૧૬.૧	૧૫મી વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિની કાર્યનોંધની બહાલી.
	૧૫મી વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિ બેઠકની (૧૩.૦૨.૨૦૨૩ના રોજ યોજાયેલ) કાર્યનોંધમાં કરવામાં આવેલ સૂચનના અમલનો રીપોર્ટ રજૂ કરવામાં આવ્યો અને વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિ દ્વારા તેને બહાલી આપવામાં આવી.
૧૬.૨	પ્રગતિ અહેવાલ (જાન્યુઆરી ૨૦૨૩ થી ડિસેમ્બર ૨૦૨૩) ની રજૂઆત.
	વરિષ્ઠ વૈજ્ઞાનિક અને વડા, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, દેડીયાપાડાએ જાન્યુઆરી ૨૦૨૩ થી ડિસેમ્બર ૨૦૨૩ દરમિયાન કરેલ કામગીરીનો અહેવાલ રજૂ કર્યો. સમિતિએ કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર દ્વારા કરવામાં આવેલ કામગીરી અને સિદ્ધીઓથી સંતોષ વ્યક્ત કરેલ હતો.
૧૬.૩	વર્ષ ૨૦૨૪-૨૦૨૫ દરમિયાન કરવામાં આવનાર કાર્યોની યોજનાની રજૂઆત.
	વર્ષ ૨૦૨૪-૨૦૨૫ દરમિયાન કરવામાં આવનાર કામગીરીની ચર્ચા કરવામાં આવી અને અંતે સમિતિ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી, જે કે કરવામાં આવનાર કામગીરીનાં આયોજનને વધુ અસર કારક કરવા માટે સમિતિ દ્વારા નીચે મુજબના સૂચનો કરવામાં આવ્યા.
૧૬.૩.૧	આબોહવા પરિવર્તન સામે લડવા આંતર-પાક, બહુવિધ પાક અને પાક પરિભ્રમણ અંગે જાગૃતિ ફેલાવવી.
૧૬.૩.૨	એ.પી.ઓ.ના બજાર બેડાણો વિકસાવવા માટે એ.પી.ઓ.ને ટેકનિકલ સહાય કરવી જેથી કરીને ખેડૂતનાં ઉત્પાદનનાં વ્યાજબી

	ભાવ મેળવી શકે.
૧૬.૩.૩	જમીનની તંદુરસ્તી સુધારવા માટે જમીનમાં ઓર્ગેનિક કાર્બન વધારવા બાયોચાર અંગે જાગૃતિ ફેલાવવી.
૧૬.૩.૪	કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, નર્મદા દ્વારા આપવામાં આવતા અગ્ર હરોળ નિદર્શનો જિલ્લાના કૃષિ અને સંલગ્ન વિભાગો દ્વારા પ્રચલિત કરવા બેઈએ.
૧૬.૩.૫	નેપિયર ઘાસ અંગે જાગૃતિ ફેલાવવી અને ઘાસ ચારાની ઉપલબ્ધતા વધારવા તેમજ જમીનનું ધોવાણ અટકાવવા માટે નેપિયર ઘાસની જાગૃતિ ફેલાવવી.

વરિષ્ઠ વૈજ્ઞાનિક અને વડા (ઇ.ચા.)
કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર,
ન.ક.યુ., દેડીયાપાડા.

વિસ્તરણ શિક્ષક
નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી,
નવસારી.

માન. કુલપતિશ્રી
નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી
નવસારી

૧૬મી વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિની બેઠકમાં હાજર રહેલ સભ્યોની યાદી

અ. નં.	નામ	હોદ્દો	સભ્યો
૧	ડૉ. ડ્રેડ. પી. પટેલ	કુલપતિશ્રી, નવસારી કૃષિ નિવર્સિટી, નવસારી.	ચેરમેન
૨	ડૉ. એન. એમ. ચૌહાણ	વિસ્તરણ શિક્ષણ નિયામકશ્રી, ન.કૃ.યુ., નવસારી.	સભ્ય
૩	ડૉ. એસ. એલ. સાંગાણી	મદદનીશ પ્રાધ્યાપક અને હેડ, ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ હોર્ટિકલ્ચર, કોતેજ ઓફ એગ્રીકલ્ચર, ન.કૃ.યુ., ભરૂચ.	સભ્ય
૪	ડૉ. પ્રિશકેતુકુમાર	મદદનીશ પ્રાધ્યાપક (પશુપાલન), કોતેજ ઓફ એગ્રીકલ્ચર, ભરૂચ.	સભ્ય
૫	શ્રી વિનોદ પટેલ	જિલ્લા ખેતીવાડી અધીકારી, નર્મદા.	સભ્ય
૬	શ્રી ડી. કે. રિસોરા	પ્રોજેક્ટ ડાઈરેક્ટર, આત્મા, નર્મદા.	સભ્ય
૭	શ્રી. જી. જી. પટેલ	નાયબ બાગાયત નિયામક, નર્મદા.	સભ્ય
૮	ડૉ. જે. આર. દવે	નાયબ પશુ પાલન નિયામક, જીલ્લા પંચાયત, નર્મદા.	સભ્ય
૯	શ્રીમતી. મનીષાબેન એ. વસાવા	પ્રગતિશીલ મહિલા ખેડૂત, ગા: સોરપડા, તા: દેડિયાપાડા, નર્મદા.	સભ્ય
૧૦	ડૉ. વી. કે. પોશીયા	વરિષ્ઠ વૈજ્ઞાનિક અને વડા, કે.વિ.કે., ન.કૃ.યુ., દેડિયાપાડા, નર્મદા.	સભ્યસચિવ
૧૧	કેવિકેના વૈજ્ઞાનિકો અને ટ્રેનિંગ આસીસ્ટન્ટ	કે.વિ.કે., દેડિયાપાડા, ન.કૃ.યુ., નર્મદા.	ખાસ આમંત્રિત સભ્ય
૧૨	ડૉ. એસ. એચ. સેંગર	આચાર્ય, કોતેજ ઓફ એગ્રીકલ્ચર, એગ્રીકલ્ચર અને ટેકનોલોજી, ન.કૃ.યુ., દેડિયાપાડા, નર્મદા.	આમંત્રિત સભ્ય
૧૩	પ્રો. એમ. ડી. લાડ	વિસ્તરણ શિક્ષણ નિયામકની કચેરી, ન.કૃ.યુ., નવસારી.	આમંત્રિત સભ્ય

૧૪	શ્રી. મહેન્દ્ર એમ. પટેલ	વરિષ્ઠ વૈજ્ઞાનિક અને વડા, કે.વિ.કે., ચાસવડ, ભરૂચ.	આમંત્રિત સભ્ય
૧૫	ડૉ. વિનોદ કુમાર કૌશિક	ઈન્ડિયા સંસ્થાન, દેડિયાપાડા, નર્મદા.	આમંત્રિત સભ્ય
૧૬	શ્રીમતી. ઉષાબેન ડી. વસાવા	પ્રગતિશીલ મહિલા ખેડૂત, મુ. પાંચપીપરી, તા. સાગબારા જિ. નર્મદા	આમંત્રિત સભ્ય
૧૭	શ્રીમતી. કૌશલ્યાબેન એ. વસાવા	આવાસી સમાજ સેવા ટ્રસ્ટ	આમંત્રિત સભ્ય
૧૮	શ્રી. પી. આર. પરમાર	દેડિયાપાડા સામાજિક વનીકરણ સેન્ટર, દેડિયાપાડા.	આમંત્રિત સભ્ય
૧૯	શ્રી. ભરત કે. પટેલ	રિલાયન્સ ફાઉન્ડેશન, ગુજરાત	આમંત્રિત સભ્ય
૨૦	શ્રી. મેહુલ પટેલ	AKRSPI, દેડિયાપાડા	આમંત્રિત સભ્ય
૨૧	શ્રી. મહેન્દ્ર બી. પટેલ	શ્રોફ ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ, દેડિયાપાડા	આમંત્રિત સભ્ય
૨૨	શ્રી. ભૂપેનરા પટેલ	જીએનએફસી, ખાતર ડેપો, દેડિયાપાડા	આમંત્રિત સભ્ય

**વક્રમી વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિની બેઠકમાં ગેર હાજર રહેલ સભ્યોની
યાદી**

અ. નં.	નામ/ હોદ્દો	સભ્યો
૧	ડી.ડી.એમ., નાબાર્ડ બેંક, નર્મદા.	સભ્ય
૨	મદદનીશ સુપ્રિટેન્ડેન્ટ, ફિશરીઝ ડીપાર્ટમેન્ટ, નર્મદા.	સભ્ય
૩	સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, કેન્દ્રીય જમીન ખારાશ સંશોધન સંસ્થા, ICAR, મકતમપુર, ભરૂચ.	સભ્ય
૪	શ્રીમાન. ગોવિંદભાઈ ડી.વસાવા, પ્રગતિશીલ ખેડૂત, મુ. ચીકડા, તા. દેડિયાપાડા, જિ. નર્મદા	સભ્ય
૫	શ્રીમતી. રંજનાબેન આર.વસાવા, પ્રગતિશીલ મહિલા ખેડૂત, મુ. ખામ, તા. દેડિયાપાડા, જિ. નર્મદા.	સભ્ય
૬	શ્રી. રાજેશભાઈ એન.વસાવા, પ્રગતિશીલ ખેડૂત, મુ. રાજપીપળા, તા. નમદોદ, જિ. નર્મદા	સભ્ય

Woshize
વરિષ્ઠ વૈજ્ઞાનિક અને વડા (ઈ.સા.)
કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર,
ન.કૃ.યુ., દેડિયાપાડા.

Proceeding of 16th Scientific Advisory Committee Meeting of Krishi Vigyan Kendra, NAU, Dediapada held on 05/03/2024 at 10:00 A.M. at KVK, Dediapada.

The 16th Scientific Advisory Committee Meeting of Krishi Vigyan Kendra, NAU, Dediapada was held at KVK, Dediapada on 05th March, 2024 under the chairmanship of Dr. Z. P. Patel, Honorable Vice Chancellor, NAU, Navsari. During this meeting to review the progress made by KVK during the last year (January 2023 to December 2023) and discuss the future action plan for the next year (2024–2025). The meeting was inaugurated by Dr. Z. P. Patel, Honorable Vice Chancellor, NAU, Navsari (Online mode), Dr. N. M. Chauhan, Director of Extension Education, NAU, Navsari, Dr. V. K. Poshiya, Member Secretary of the Scientific Advisory Committee welcomed the chairman, dignitaries, committee members, farmers and other invitees.

Dr. V. K. Poshiya, Senior Scientist & Head (I/C) presented the highlights of KVK and the work done during the period of January 2023 to December 2023. During the Scientific Advisory Committee discussion were made to strengthen the activities of Krishi Vigyan Kendra and gave valuable suggestions.

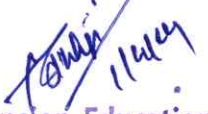
Dr. N. M. Chauhan, Director of Extension Education, NAU, Navsari said that the self-help groups have become self-reliant through the various vocational training provided by the center. He also praised her work for helping her family financially. He further informed us that the front-line demonstration technologies given by KVK Narmada should be promoted through the agriculture and allied departments of the district.

Dr. Z. P. Patel, Honorable Vice Chancellor, NAU, Navsari lauded the activities of the Krishi Vigyan Kendra in their unique style and said that the scientists of this Krishi Vigyan Kendra are going to the remote villages of the district to propagate modern mechanization. He suggested to the farmers about the utility of biochar to increase the availability of organic carbon & soil fertility and he also guided the farmers to use scientific methods to reduce the cost of farming to increase their income. In addition, Honorable Vice Chancellor, Dr. Z. P. Patel also emphasized the need to promote the concept of "One Technology, One Village". The work done by KVK was very much appreciated by the chairman and SAC members.

**The details of discussion made by the scientific advisory committee
are as under:**

16.1	Approval of the minutes of 15 th Scientific Advisory Committee.
	The action taken report of the minutes of 15 th SAC meeting (Held on 13 th February 2023) was presented before the house and it was approved by the Scientific Advisory Committee.
16.2	Presentation of Progress report (January 2023 to December 2023)
	Senior Scientist & Head of KVK, NAU, Dediapada presented the report on progress made by KVK for the period of January 2023 to December 2023 the committee satisfied with the activities and achievements made by the KVK.
16.3	Approval of Action plan for the year 2024-2025
	Discussion was made on the Action Plan for the year 2024-2025, which was approved by the house. However, few suggestions were made by the house to strengthen the action plan.
16.3.1	Make Awareness regarding Inter-cropping, multiple cropping, and crop rotation to fight climate change.
16.3.2	Technical support of FPO to develop market linkages of the FPOs so that the product farmer can fetch fair price.
16.3.3	Make awareness regarding <u>Biochar for increase organic carbon in soil</u> for improve soil health.
16.3.4	Front-line demonstration technologies given by KVK Narmada should be promotion through the agriculture and allied departments of the district.
16.3.5	Create awareness regarding Napier grass and demonstrate variety of Napier grass to increase the fodder availability as well as to reduce soil erosion.

Senior Scientist & Head (I/C)
Krishi Vigyan Kendra
Navsari Agricultural University
Dediapada

Director of Extension Education
Navsari Agricultural University
Navsari

Vice Chancellor
Navsari Agricultural University
Navsari

**Following members and invitees were remaining present in
16th Scientific Advisory Committee Meeting:**

S. N.	Name	Designation	Member/ Invitee
1	Dr. Z. P. Patel	Hon. Vice Chancellor, NAU, Navsari	Chairman
2	Dr. N. M. Chauhan	Director of Extension Education, NAU, Navsari	Member
3	Dr. S. L. Sangani	Assistant Professor and Head, Department of Horticulture, COA, NAU, Bharuch.	Member
4	Dr. Brisketu kumar	Assistant Professor, College of Agriculture, NAU, Bharuch.	Member
5	Mr. Vinod patel	District Agriculture Officer, Narmada	Member
6	Mr. D. K. Shenora	Deputy Director of (Agri)(Training)/ATMA FTC Rajpipala.	Member
7	Mr. G. G. Patel	Deputy Director Horticulture, Narmada.	Member
8	Dr. J. R. Dave	Deputy Director of Animal Husbandry, District Panchayat, Narmada.	Member
9	Mrs. Manishaben A. Vasava	Progressive Women Farmers, At. Sorapada, Ta. Dediapada, Dist. Narmada.	Member
10	Dr. V. K. Poshiya	Senior Scientist and Head, KVK, NAU, Dediapada	Member Secretary
11	All Scientist and Training Assistant	KVK, Dediapada	Special Invitee
12	Dr. S. H. Sengar	Dean, College of Agrill. Engineering and Technology, NAU, Dediapada	Invitee
13	Prof. M. D. Lad	DEE Office, NAU, Navsari	Invitee
14	Mr. Mahendra M. Patel	Senior Scientist and Head, KVK, Chaswad, Bharuch.	Invitee
15	Dr. Vinod kumar Kaushik	Indrika Sansthan, Dediapada, Narmada.	Invitee
16	Mrs. Ushaben D. Vasava	Progressive Women Farmers, At. Panchpipri, Ta. Sagbara Dist. Narmada	Invitee
17	Mrs. Kaushalyaben A. Vasava	Awasi Samaj Seva Trust	Invitee
18	Mr. P. R. Parmar	Social Forestry Range Dediapada, Dediapada.	Invitee
19	Mr. Bharat K. Patel	Reliance Foundation, Gujarat	Invitee
20	Mr. Mehul Patel	AKRSPI, Dediapada	Invitee
21	Mr. Mahendra B. Patel	Shroff Foundation Trust, Dediapada	Invitee
22	Mr. Bhupendra Patel	GNFC, Fertilizer Depo, Dediapada	Invitee

**Following Members were remaining absent in 16th Scientific
Advisory Committee Meeting:**

S. N.	Name and Designation/ Department	
1	DDM, NABARD Bank, Narmada.	Member
2	Asstt. Superintendent of Fisheries, Fisheries department, Jilla Seva Sadan, Narmada	Member
3	Research Scientist, Central Soil Salinity Research Institute, ICAR, Maktampur, Bharuch.	Member
4	Mr. Govindbhai D. Vasava, Progressive Farmer, At. Chikada, Ta. Dediapada, Dist. Narmada	Member
5	Mrs. Ranjanaben R. Vasava, Progressive Women Farmers, At. Kham, Ta. Dediapada, Dist. Narmada.	Member
6	Sri. Rajeshbhai N. Vasava, Progressive Farmer, At. Rajpipala, Ta. Namdod, Dist. Narmada	Member

Senior Scientist & Head (I/C)
Krishi Vigyan Kendra,
NAU, Dediapada.